

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Beilic Oksana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Beilic Oksana împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Industrialcar-Com” cu privire la încasarea salariului, compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 29 august 2017 Beilic Oksana a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Industrialcar-Com” cu privire la încasarea salariului și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în fapt, a fost angajată în ca vânzătoare la SRL „Industrialcar-Com” începînd cu 1 februarie 2016, inițial cu un salariu de 3200 lei până la 1 martie 2017, iar ulterior – cu salariul de 2800 lei.

A invocat reclamanta că dînsa, în numele administrației, cu toate că nu era persoană cu funcții de răspundere, a efectuat și alte servicii, și anume a calculat salariile plătite angajaților SRL „Industrialcar-Com”.

Prin ordinul nr.174 din 1 mai 2017, dînsa a fost concediată conform art. 61 Codul muncii, în ordin fiind indicat că a absentat nemotivat de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv.

A menționat reclamanta că acest ordin este neligitim, ea fiind înlăturată de la locul de muncă fără explicarea motivelor, fără o notă explicativă care să-i fi fost cerută de pîrît, fără clarificarea circumstanțelor legate de relațiile de muncă și fără ca să i se aducă la cunoștință ordinul de concediere.

Ilegalitatea acestui ordin mai rezultă și din faptul că data concedierii – 1 mai 2017, este o zi de odihnă.

A pretins reclamanta că anterior eliberării sale din funcție, în perioada: 01.02.2016 – 30.04.2017, nu i s-a achitat salariul.

Totodată, pîrîtul, eliberînd-o de la serviciu, nu i-a eliberat și carnetul de muncă, iar din această cauză a fost privată de posibilitatea angajării sale la un alt loc de muncă.

Ca urmare a adresării cu cerere scrisă către pîrît la data de 11.07.2017, și a adresării la 22.08.2017 către Inspectoratul teritorial de muncă Florești, de către pîrît a fost restabilită la locul de muncă prin ordinul nr. 181 din 27.07.2017.

A solicitat reclamanta Beilic Oksana, recunoașterea ilegalității ordinului nr.174 din 1 mai 2017 privind eliberarea sa din funcție; obligarea pîrîtului la achitarea salariului pentru perioada: 1 februarie 2016 - 30 aprilie 2017 în mărime de 44000 lei; obligarea pîrîtului la achitarea unui salariu mediu pentru perioada absenței forțate, începînd cu ziua următoare încetării relațiilor de muncă pînă în ziua eliberării carnetului de muncă; obligarea pîrîtului la achitarea despăgubirii pentru reținerea plății salariului; obligarea pîrîtului la compensarea daunei morale în mărime de 5000 lei.

În cadrul ședinței de judecată reclamanta a formulat cerere de concretizare.

În motivarea cererii suplimentare/de concretizare a indicat că perioada: 01.02.2016 – 30.04.2017 a activat în cadrul întreprinderii pîrîte ca vînzătoare. Cu toate că nu era persoană cu funcții de răspundere, în numele administrației, a îndeplinit și alte sarcini, și anume a calculat salariul angajaților SRL „Industrialcar-Com”.

Prin ordinul nr.174 din 1 mai 2017 a fost concediată conform art. 61 Codul muncii, pe motiv că ar fi absentat nemotivat de la locul de muncă timp de 4 ore consecutiv.

La 26 iulie 2017 s-a adresat Inspectoratului teritorial de muncă Florești cu referire la faptele de încălcare gravă de către pîrît a legislației muncii, a încălcării drepturilor și intereselor sale legitime.

La 22 august 2017 pîrîtul a informat-o asupra restabilirii în funcție, prin ordinul №181 din 27.07.2017, doar că reclamanta nu a intenționat asupra continuității raporturilor de muncă.

La 09 octombrie 2017 a fost informată de către administratorul SRL „Industrialcar-Com“ că a fost din nou concediată și că poate să se prezinte să facă cunoștință cu ordinul și să primească carnetul de muncă.

Astfel, pentru întreaga perioadă de muncă de la 01 februarie 2016 și pînă 30 aprilie 2017 salariul neretribuit de pîrît constituie în total 33 437,16 lei, sumă ce se confirmă prin extrasul eliberat de CTAS Florești din 05.10.2017.

În astfel de circumstanțe, din considerentele că pîrîtul nelegitim i-a reținut salariul în mărime de 33 437,16 lei, în temeiul art. 330 alin. 2 Codul muncii, este obligat la plata unei penalități de 0,3 la sută reieșind din cuantumul salariului de 33437,16 lei pe perioada: februarie 2016 – aprilie 2017, ceea ce constituie 13 862,84 lei.

A declarat reclamanta că carnetul de muncă s-a aflat în posesia pîrîtului pînă la 09.10.2017, prin ce a fost privată de posibilitatea angajării sale în cîmpul muncii, respectiv a întreținerii sale și a feciorului său minor.

Prin cererea suplimentară, de concretizare, reclamanta a solicitat: obligarea pîrîtului la plata salariului pentru perioada: 01.02.2016 – 30.04.2017, în mărime de 33437,16 lei; obligarea pîrîtului la achitarea salariului mediu pentru perioada absenței de la muncă, începînd cu ziua următoare a încetării relațiilor de muncă și

pînă în ziua eliberării carnetului de muncă, în cuantum de 11145 lei; încasarea din contul pîrîtului a compensației în legătură cu încălcarea termenului de plată a salariului, în mărime de 968, 20 lei; obligarea pîrîtului la compensarea daunei morale în mărime de 10000 lei; încasarea din contul pîrîtului a sumei de 41 588,52 lei, ceea ce constituie 0,3 la sută pentru 631 de zile de întârziere; încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Beilik Oksana și s-a menținut hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că potrivit extrasului Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru contul contribuabilului Beilic Oksana se atestă că într-adevăr aceasta din perioada 01 februarie 2016 – 30 aprilie 2017 a activat la agentul economic SRL „Industrialcar-Com”. Aceleași extras mai confirmă și faptul că salariul i-a fost calculat apelantei, din salariu i s-au efectuat reținerile în contul bugetului asigurărilor sociale. Din explicațiile însăși a apelantei în ședința instanței de apel rezultă că dînsa pe lînga funcția de vânzător, mai realiza și alte sarcini în folosul angajatorului, dînsa calcula și elibera salariul angajaților SRL „Industrialcar-Com”, ea ridicând pe numele angajaților întreprinderii din contabilitate întreg fondul de redistribuire a muncii, în el fiind inclus și salariul ei și al directorului.

Instanța de apel a reținut că după cum rezultă din explicațiile apelantei din ședința instanței de apel, precum și din însăși conținutul cererii de chemare în judecată (de concretizare), apelanta prin ordinal nr.174 din 01 mai 2017 a fost concediată, iar prin ordinul nr. 181 din 27 iulie 2017 a fost restabilită; ulterior, datorită faptului că nu și-a dorit continuitatea relațiilor de muncă, la serviciu nu s-a prezentat, iar prin scrisoarea din 09.10.2017 a fost înștiințată că din nou a fost concediată și că urmează a se prezenta la întreprindere să-și ridice carnetul de muncă.

În asemenea împrejurări, în condițiile în care relațiile de muncă au avut continuitate, prin restabilirea acestora în urma concedierii, la respectiva dată de 01 mai 2017 se consideră că nu a existat o încetare a relațiilor de muncă. Or, condiția reparării prejudiciului material și moral pentru reținerea carnetului de muncă operează în cazul imposibilității la angajare din lipsa carnetului de muncă; pe cînd în cazul de față, odată ce relațiile au avut continuitate și după data de 02.05.2017 prin restabilirea benevolă a acestora de către angajator, nu a existat o privare în dreptul la muncă a apelantei, adică a aceluia temei în baza căruia poate dînsa să solicite repararea prejudiciului conform art. 330 alin. 1 lit. d) și alin. 2 art. 330 Codul muncii.

Relevante sînt și prevederile pct.44 al Regulamentului provizoriu cu privire la completarea, păstrarea și evidența carnetelor de muncă aprobat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei la 16.10.1998, care indică asupra răspunderii angajatorului, în cazul reținerii carnetului de muncă, exceptată fiind situația în care angajatorul face dovada că carnetul a fost reținut din cauza refuzului salariatului de a primi carnetul. Scrisoarea recomandată a angajatorului adresată salariatului cu propunerea ridicării carnetului de muncă, constituie

dovada degrevării angajatorului de la răspunderea materială pentru reținerea carnetului de muncă.

În asemenea împrejurări, instanța de apel a reșinut netemeinicia pretențiilor formulate de Beilic Oksana în ce privește repararea prejudiciului material și moral pentru reținerea plății salariului, precum și pentru reținerea eliberării carnetului de muncă, dat fiind faptul asemenea temeuri nu s-au constatat nici în ședința instanței de fond și nici în ședința instanței de apel.

La 10 iulie 2020 Beilic Oksana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Ca temei de drept a invocat prevederile art.432, alin.(2) lit. a), b) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

S-a indicat în cererea de recurs că au fost ignorate prevederile art.239, 241 alin.(5) Cod de procedură civilă și art.6 CEDO.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 ianuarie 2020 și recepționat de către recurentă la 10 aprilie 2020 (f.d.242, vol.II).

Potrivit punctului 8 din Anexă la Dispoziția nr.1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmînd a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost declarate căi de atac pînă la data emiterii prezentei hotărâri, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență. Prin urmare, termenul de recurs a început a curge de la 16 mai 2020.

Astfel, recursul depus la 10 iulie 2020 se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 18 iulie 2020 instanța de recurs a comunicat intimătei recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.16, vol.III), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Industrialcar-Com” și avocatul Serghei Guțu (f.d.17-18, vol.III).

Prin referința depusă la 17 august 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „Industrialcar-Com” a solicitat respingerea recursului depus de Beilic Oksana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui

control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Beilic Oksana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Beilic Oksana, reprezentată de avocatul Sîrbu Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru